

Kring Andragologie
Universiteit van Amsterdam

Betreft: persbericht promotie Andragologie op UvA 12 sept. '18

Geachte redactie,

De Kring Andragologie van de Universiteit van Amsterdam is verheugd u te attenderen op het op 12 september 2018, in de aula van de UvA aan het Singel, te verdedigen proefschrift 'Discipline zonder discipline' over de opkomst en opheffing van de wetenschap der andragologie' door mevrouw Maaike de Boois. Mevr. de Boois studeerde sociologie aan de UvA.

Voor de Kring Andragologie heeft deze promotie, vijftig jaar na de Maagdenhuisbezetting en de topjaren van de andragologie op de UvA en de andere universiteiten in het land, een bijzondere betekenis. De Kring Andragologie die, sinds haar oprichting in 2007 een keur aan wetenschappelijke onderwijs- en onderzoeksprogramma's aanbiedt, beleeft namelijk een aanmerkelijke groei in de belangstelling voor en deelname aan deze onderwijs- en onderzoeksprogramma's.

Vraagstukken op terreinen als volwasseneducatie, hulpverlening, welzijnswerk, organisatieontwikkeling, human resource management, coaching en community development hebben niet aan actualiteit verloren. Dat de belangstelling voor andragologie groeit is niet verbazingwekkend, sinds de twijfel over de juistheid van de kaalslag in het sociale domein toeneemt en de neoliberale dominantie aan erosie onderhevig is. Daarbij draagt de - ook door de overheid gevoelde - urgentie van een leven lang leren er aan bij dat de onderwijsbehoefte van werkende volwassenen groeiende is. De behoefte aan theoretische onderbouwing van en inzicht in hoe te handelen bij maatschappelijke veranderingen wordt momenteel sterk gevoeld bij professionals.

De geschiedenis van de andragologie biedt een boeiende inkijk in de jaren '50 - '83. Het veranderende denken over de relatie tussen overheid en burger, de democratiserende universiteit, het geloof in de maakbaarheid van het sociale domein en in de wetenschappelijke kennis daarover en vervolgens de scepsis hierover - dit alles komt in het proefschrift aan bod. Een en ander geflankeerd door beschrijvingen van de afbrokkelende macht van hoogleraren op de Universiteit van Amsterdam en de bezetting van het Maagdenhuis en het Andragologisch Instituut in mei 1969.

De wetenschappelijke ambities van de andragologie, haar veelzijdige, multidisciplinaire identiteit, haar maatschappelijke relevantie en de grote aantallen studenten; het waren stuk voor stuk factoren die bijdroegen aan het stormachtige begin, maar vervolgens ook aan de onstuimige universitaire afloop van andragologie. Dit proefschrift analyseert de opkomst van andragologie, de periode van bestaan en de universitaire opheffing destijds van deze jonge sociale wetenschap. Bijgaand vindt u een korte samenvatting van het proefschrift.

Wij stellen het op prijs indien u aandacht aan dit proefschrift wilt besteden.

Voor interview en eventuele aanvullende informatie kunt u rechtstreeks contact opnemen met de promovenda, mdeboois@hotmail.com (06-28552613).

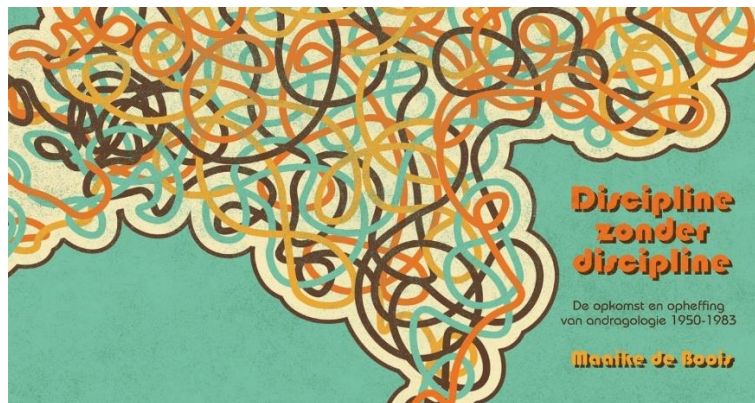
Met dank voor uw aandacht.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van de Kring Andragologie,
Wilfred Diekmann (secretaris)

Kring Andragologie
Universiteit van Amsterdam
Roeterseilandcampus - gebouw J/K
Valckenierstraat 65-67, Kamer B.63
1018 XE Amsterdam
www.alumni.uva.nl/andragologie en www.andragologie.org
www.linkedin.com/in/KringAndragologieUvA

Kring Andragogie
Universiteit van Amsterdam

Samenvatting

Discipline zonder discipline. De opkomst en opheffing van andragologie 1950-1983

Maaïke de Boois

www.maaikedeboois.nl

Dit proefschrift vertelt het bijzondere verhaal van andragologie, een wetenschap die in de periode van 1950 tot 1983 een stormachtige ontwikkeling doormaakte. Andragologie was een multidisciplinaire en praktijkgerichte wetenschap, die zich bezighield met vraagstukken over vorming en hulpverlening. Op verschillende Nederlandse universiteiten kreeg de nieuwe wetenschap voet aan de grond. Dit proefschrift analyseert de veelbelovende opkomst van andragologie, met de formele erkenning als zelfstandige wetenschap in 1970 als mijlpaal, tot de uiteindelijke opheffing. Want veelbelovend of niet, die toekomst nam uiteindelijk slechts dertien jaar in beslag. In 1983 hief de minister van Onderwijs en Wetenschappen Deetman andragologie namelijk al weer op als zelfstandige wetenschap.

Dat korte bestaan was, van buitenaf gezien althans, allerm minst vanzelfsprekend. Hulpverlening en vorming vormden nog altijd een groot professioneel en maatschappelijk domein. Kennisvermeerdering hierover was dan ook nog steeds relevant. Daar kwam bij dat de studie een grote toeloop van studenten kende. Vanwaar dan de opheffing? Wat was er gebeurd? En waarom?

In dit proefschrift probeer ik deze vragen te beantwoorden. Een portret van roerige tijden vol omstrengde beslissingen levert natuurlijk altijd een aardig inkijkje op, maar de geschiedenis van andragologie heeft ook wetenschappelijk gezien urgentie. Het roept fundamentele vragen op over disciplinevorming: Hoe verhouden maatschappelijke relevantie en wetenschappelijke legitimiteit zich tot elkaar bij disciplinevorming? Wat zijn de voorwaarden waaronder een vakgebied, en dan in het bijzonder een vakgebied binnen de sociale wetenschappen, zich 'wetenschap' mag noemen? En wanneer faalt disciplinevorming? Vragen die terugvoeren tot de kern van de wetenschapsfilosofie en -sociologie, en die in deze casus een levensechte uitwerking hebben gevonden. Daarmee kan de geschiedenis van andragologie, het onderwerp van dit proefschrift, worden beschouwd als een casestudy van disciplinevorming van een sociale wetenschap in de periode 1950-1983.

Kring Andragologie

Universiteit van Amsterdam
Roeterseilandcampus - gebouw J/K
Valckenierstraat 65-67, Kamer B.63
1018 XE Amsterdam

www.alumni.uva.nl/andragologie en www.andragologie.org
www.linkedin.com/in/KringAndragologieUvA